

* kijavítva a 106.K.703.794/2022/28. számú végzéssel.
Budapest, 2023. március 28. K-Sz.T.

Fővárosi Törvényszék

Az ügy száma: 106.K.703.794/2022/26.
I. r. felperes: BRAVOVISUAL Kft.
(1145 Budapest, Újvilág utca 50-52.)
II. r. felperes: MACROTEL Telefontechnikai Kft.
(8200 Veszprém, Gerenda utca 4-6.)
III. r. felperes: 99999 Informatikai Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.
(1123 Budapest, Alkotás utca 55-61.)
IV. r. felperes: BRAVOGROUP Rendszerház Kereskedelmi Kft.
(1145 Budapest, Újvilág utca 50-52.)
V. r. felperes: FLAXCOM HOLDING Elektronikai és Kereskedelmi Zrt.
(1149 Budapest, Mogyoródi út 53.)
VI. r. felperes: Szinva Net Informatikai Zrt.
(3518 Miskolc, Erenyő utca 1.)
VII. r. felperes: Legalitlab Kft.
(6722 Szeged, Gutenberg utca 5. II/3)
VIII. r. felperes: EURO ONE Számítástechnikai Zrt.
(1145 Budapest Újvilág utca 50-52)
A felperesek képviselője: dr. Incze András Péter ügyvéd
(1051 Budapest, Hercegprímás utca 21. II. 26.)
Alperes: Közbeszerzési Hatóság Közbeszerzési Döntőbizottság
(1026 Budapest, Riadó utca 5.)
Az alperes képviselője: dr. Virágh Norbert kamarai jogtanácsos
Alperesi érdekelt: Digitális Kormányzati Ügynökség Zrt.
Az alperesi érdekelt képviselője: (1134 Budapest, Váci út 37.)
dr. Kolláth Anna kamarai jogtanácsos
A per tárgya: közbeszerzési ügyben hozott D.327/13/2022. számú határozat jogszerűségének vizsgálata

Í t é l e t:

A Fővárosi Törvényszék az alperes 2022. október 4. napján kelt D.327/13/2022. számú határozatát megsemmisíti és az alperest új eljárásra kötelezi.

Kötelezi az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesek együttes kezeihez 60.000 (hatvanezer) forint perköltséget.

A 36.000 (harminchatezer) forint összegű kereseti illeték az állam terhén marad.

Az ítélettel szemben nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

Az ítélet alapjául szolgáló tényállás

- [1] Az alperesi érdekelt – mint ajánlatkérő – az Európai Unió Hivatalos Lapjában 2022. február 11-én feladott ajánlati felhívással (a továbbiakban: felhívás) a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 105. § (2) bekezdés b) pontja szerinti keretmegállapodás megkötésére irányuló nyílt közbeszerzési eljárást indított megjelenítő eszközök beszerzése (MESZ22) tárgyában (EKR001283952021).
- [2] A felhívás II.2.4) pontja szerint önállóan rendelhető alaptermékekre (projektorok, interaktív táblák és megjelenítők stb.), az alap termékekhez kapcsolódó részegységekre (projektor hordozó táska, az interaktív táblákhoz és megjelenítőkhöz tartozó tantermi szoftverek stb.), tartozékokra (projektorokhoz, megjelenítőkhöz rendelhető konzol, állvány stb.) és kapcsolódó (az oktatással és üzembehelyezéssel kapcsolatos) szolgáltatásokra kellett ajánlatot tenni. Az alperesi érdekelt előírása szerint: „a részletes ártáblázat valamennyi sorára kötelező az ajánlattétel”; „A részletes ártáblázat végösszegét, azaz az összesített nettó ajánlati árat a Felolvasó lapon kell feltüntetni magyar forintban, nettó értékben, pozitív egész arab számban.” A felhívás VI.3.11) pontja szerint: „az Ajánlattevőnek ajánlata részeként szakmai ajánlatot kell tennie a Részletes ártáblázat és a Műszaki megfeleléségi táblázat kitöltésével és benyújtásával”.
- [3] Az „Egyéb Közbeszerzési Dokumentumok” IV.3. számú „Szakmai ajánlattal kapcsolatos információk” fejezet 1. pontjában is rögzítésre került, hogy: „Az ajánlattevőnek szakmai ajánlata részeként be kell nyújtani a Részletes ártáblázatot”; a 3. és 4. pontban foglaltak szerint: „A Részletes ártáblázat valamennyi sorára kötelező az ajánlattétel”; az „Ajánlatkérő a Részletes ártáblázatban az egyes termékek tekintetében feltüntette az adott sorhoz tartozó „relevancia együtthatót, azonban ezen feltüntetett adatok a keretmegállapodás teljesítése során nem bírnak relevanciával, a keretmegállapodás teljesülését a keretösszeg teljesülése jelenti. A relevancia együtthatóval az egyes egységárak a táblázat automatikus képletezése útján megszorzásra kerülnek, az így kapott soronkénti összárak (nettó összár) pedig összesítésre kerülnek az összesített nettó ajánlati ár rovatban.” A 11. pontban rögzítésre került, hogy: „A részletes ártáblázat szerinti egységárak átalány jellegűek, tehát tartalmazniuk kell a szerződésszerű teljesítéssel [...] felmerülő valamennyi költséget [...]”. A 13. pont szerint: „ezen dokumentumok esetleges be nem nyújtása esetén a Kbt. 71. § (8) bekezdés b) pontja alapján hiánypótlásnak nincs helye”; „Amennyiben valamely megadott sorra nem történik ajánlattétel, vagy további sorokra is adnak ajánlatot, abban az esetben az ilyen hiba/hiány nem tekinthető a Kbt. 71. § (8) bekezdés b) pontja szerinti nem jelentős, egyedi részletkérdésre vonatkozó hibának vagy hiánynak”.
- [4] Az alperesi érdekelt 2022. március 9-én kiegészítő tájékoztatást küldött az ajánlattevők részére. A 120. kérdés és arra adott válasz szerint: - „Kérjük tisztelt ajánlatkérő állásfoglalását, milyen módon járunk el ajánlattételkor, ha az igényelt specifikáció szerinti alaptermékhez kötelezően megajánlandó kiegészítőt az alaptermék csomagja már tartalmazza?” - „Ajánlattevőnek a részletes ártáblázat minden sorát be kell árazni, így valamennyi előírt részegységekre és tartozékokra is kötelező az ajánlattétel. Kérjük, hogy a 71. számú kérdésre adott választ szíveskedjenek irányadónak tekinteni jelen kérdés kapcsán is.” A 71. kérdés és arra adott választ szerint: - „Abban az esetben is szükséges licence az UHD támogatás felbontásához, ha az eszköz natív 4K felbontással rendelkezik?” - „Igen, ebben az

esetben is szükséges megajánlani a vonatkozó részegységet az egyes eszközök funkcionális skálázhatóságának biztosítása érdekében.”

- [5] Az ajánlattételi határidőre nyolc ajánlat érkezett. A felperesek is benyújtották az ajánlatukat, melyhez részletes ártáblázatot csatoltak, melynek
- 31. sorában a MESZ22_IM1_A_LSW_2201 cikkszámú „Legamaster ETX-8620 86” interaktív kijelző oktatási szoftverrel” megnevezésű, önállóan rendelhető alaptermékre tettek ajánlatot, a nettó egységárát 1.124.314 Ft-ban adták meg,
 - 32. sorában a MESZ22_IM2_A_LSW_2201 cikkszámú „Alf Basic oktatási szoftver” megnevezésű alaptermékhez kapcsolódó részegységre tettek ajánlatot, a nettó egységárát 0 Ft-ban tüntették fel, azzal a megjegyzéssel, hogy a szoftver árát az alaptermék tartalmazza;
 - 56. sorában a MESZ22_IT1_B_2201 cikkszámú „Gaoke Infrared interaktív tábla 78” oktatási szoftverrel” megnevezésű, önállóan rendelhető alaptermékre tettek ajánlatot, a nettó egységárát 721.053 Ft-ban adták meg,
 - 57. sorában a MESZ22_IT1_B_LSW_2201 cikkszámú „Alf Basic oktatási szoftver” megnevezésű alaptermékhez kapcsolódó részegységre tettek ajánlatot, a nettó egységárát 0 Ft-ban tüntették fel, azzal a megjegyzéssel, hogy a szoftver árát az alaptermék tartalmazza;
 - 58. sorában a MESZ22_IT2_B_2201 cikkszámú „Gaoke Infrared interaktív tábla 83” oktatási szoftverrel” megnevezésű, önállóan rendelhető alaptermékre tettek ajánlatot, a nettó egységárát 944.724 Ft-ban adták meg,
 - 59. sorában a MESZ22_IT2_B_LSW_2201 cikkszámú „Alf Basic oktatási szoftver” megnevezésű alap termékhez kapcsolódó részegységre tettek ajánlatot, a nettó egységárát 0 Ft-ban tüntették fel, azzal a megjegyzéssel, hogy a szoftver árát az alaptermék tartalmazza.
- [6] Az alperesi érdekelt felvilágosításkérést bocsátott ki a felperesek részére, melyben kérte a fenti nulla forintos ajánlati árak jogszerűségének, valamint annak a tisztázását, hogy miként értelmezhető ezen sorokra „az annak részeként biztosítandó műszaki tartalomra vonatkozó megajánlásának hiánya, azaz az érintett alaptermékek vonatkozásában a funkcionális skálázhatóság nem biztosítása”. A felperesek arra hivatkoztak, hogy az alperesi érdekelt a közbeszerzési dokumentumokban nem írta elő, hogy bármely tétel nulla forinton való megajánlása az ajánlat érvénytelenségét vonná maga után; a részletes ártáblázat teljes körű, annak minden sorára adtak ajánlatot; a 32., 57. és 59. sorokra 0 Ft ajánlati árat szerepeltettek. Ennek magyarázata az, hogy a termékek disztribútora a megajánlott interaktív kijelzőt, illetve táblákat úgy értékesíti a magyar piacon, hogy azokat az oktatási szoftverrel együtt szállítja, díjmentesen biztosítva azt a megrendelők részére. A felhasználók maguk dönthetik el, hogy a terméket a szoftverrel vagy anélkül kívánják használni. Az eszközök a szoftver nélkül is működnek, de a tantermi szoftver utólagos megrendelésére nincs lehetőség. A gyártói árazási stratégiát követve tették meg ajánlatukat, ennek alapján az Intézményeknek a megrendelés esetén két lehetőségük van, megrendelik csak az alapterméket vagy megrendelik az alapterméket és azzal egyidejűleg a tantermi szoftvert is. Az árazást azért így alakították ki, hogy az árat ott tüntessék fel, ahol felmerül, ne legyen a költségek között átcsoportosítás. A felvilágosítás alátámasztásául csatolták a disztribútor nyilatkozatát.
- [7] Az alperesi érdekelt 2022. augusztus 1-jén megküldött közbenső döntésével – a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja alapján – a felperesek ajánlatát érvénytelennek minősítette, mert a szakmai ajánlatuk részeként benyújtott részletes ártáblázat a 32., 57. és 59. soraiban 0 Ft nettó szerződéses áru tételeket tartalmaz; továbbá ezen termékek tekintetében nem biztosítják a termékek skálázhatóságát; illetve az ajánlati kötöttséget is megsértették felvilágosításukkal, így az ajánlat egyéb módon nem felel meg a felhívásban és a közbeszerzési dokumentumokban, valamint a jogszabályokban meghatározott feltételeknek. Az ajánlattétel alatt értelemszerűen az adott sorra vonatkozó érdemi megajánlás megtétele és annak

beárazása értendő, az ajánlattevőnek minden egyes sorban pozitív egész számban kellett meghatározni a termék árát. A nulla nem pozitív szám, így az nem tekinthető megajánlásnak. A kiegészítő tájékoztatásban hangsúlyozására került, hogy minden esetben szükséges megajánlani a vonatkozó részegységet a funkcionális skálázhatóság biztosítása érdekében. A műszaki szakterület az előkészítés során azért kívánta külön soron szerepeltetni a szoftvereket a terméktől, mert több felhasználó nem a gyári szoftvereket veszi meg, más szoftverekkel is használhatóak a termékek, melyek többféle formában hozzáférhetőek a felhasználók számára, ezzel biztosítva a termékek skálázhatóságát, így az ajánlatkérők részére lehetőséget biztosítottak arra, hogy önállóan csak magát a terméket is beszerezhessék. A felperesek ajánlatából nem derült ki, hogy biztosítják a termékek skálázhatóságát. A felvilágosítás nyújtásában már aszerint nyilatkoztak, hogy az intézményeknek két lehetőséget biztosítanak: csak az alaptermékeket rendelik meg vagy ezzel egyidejűleg a tantermi szoftvert is, ezzel biztosítva a funkcionális skálázhatóságot. Mivel erről az ajánlat nem tett említést, így a felvilágosítás nyújtásában megváltoztatták az ajánlatban tett vállalást, megsértve az ajánlati kötöttséget. Az eljárásban más ajánlattevők is megajánlották az érintett szoftverekhez megjelölt alaptermékeket, akik a szoftvereket külön soron árazták be, így a felperesek nyilatkozata nem elfogadható. A szakmai ajánlatok csak akkor hasonlíthatók össze, ha az ajánlattevő a részletes ártáblázat valamennyi sorára pozitív megajánlást tesz, máskülönben sérülne az egyenlő bánásmód, esélyegyenlőség és a verseny tisztasága. A felperesek 2022. augusztus 4-én előzetes vitarendezési kérelmet terjesztettek elő, melyet az alperesi érdekelt 2022. augusztus 9-én adott válaszában elutasított.

- [8] A felperesek 2022. augusztus 24-én jogorvoslati kérelmet nyújtottak be az alpereshez, melyben az ajánlat érvénytelenné nyilvánítását sérelmezték mindhárom érvénytelenségi ok tekintetében. Hivatkozásuk szerint valamennyi sorra az előírásoknak megfelelő megajánlást tettek, sort nem töröltek és nem hagytak árazatlanul. A felhívásban nem került rögzítésre, hogy minden egyes sorban pozitív egész számban kell meghatározni a termék árát, és azt a kiegészítő tájékoztatások sem tartalmazták. Az alperesi érdekelt csak az ajánlat érvénytelenné nyilvánításának indoklásában egyértelműsítette, hogy a skálázhatóság biztosítása alatt azt érti, hogy adott esetben a hardver felhasználók ne kényszerüljenek csakis a gyári szoftverek kizárólagosságára, hanem legyen lehetőségük más szoftverek használatára is, vagyis a hardvereszközök önállóan is megrendelhetők legyenek, de legyen lehetőség a szoftverekkel együtt történő megrendelésre. Az ajánlat szerint ez megvalósítható, mivel minden sorra megtették az ajánlatukat. A Kbt. 105. § (2) bekezdés b) pontja szerinti verseny újraindítás során az intézmények meg tudják rendelni csak a hardvereszközt vagy a hardvereszközt és azzal együtt a szoftvert is. Az, hogy az alaptermékek ára már tartalmazza a szoftverek árát nem jelenti azt, hogy azt szükségszerűen le is szállítják, csak azt, hogy igény esetén külön költség felszámítása nélkül ahhoz hozzájuthatnak; azonban az alaptermékek megrendelése esetén a gyári szoftver nem kerül akarattuk ellenére telepítésre az eszközre. Az intézménynek tehát lehetősége van csak az alapterméket vagy az alapterméket a szoftverrel együtt a „vásárlói kosarába” helyezni.

Az alperes határozata

- [9] Az alperes a 2022. október 4-én meghozott D.327/13/2022. számú határozatában a felperesek jogorvoslati kérelmét elutasította. Határozatában mindhárom érvénytelenségi okot külön-külön vizsgálta. Az első érvénytelenségi indokot, mely szerint a nulla forintos tételek nem tekinthetők megajánlásnak, jogszerűnek ítélte. A második érvénytelenségi indokot, mely szerint ezen termékek tekintetében nem biztosították a felperesek a termékek skálázhatóságát, valamint a harmadik érvénytelenségi indokot, mely szerint a felperesek az ajánlati kötöttséget megsértették felvilágosításukkal, nem fogadta el helytállónak.

[10] Indokolása szerint az alperesi érdekelt sem a felhívásban, sem a dokumentációban, sem a kiegészítő tájékoztatásban nem határozta meg egyértelműen, hogy mit ért egy termék funkcionális skálázhatósága alatt, csak az ajánlati kötöttség beállta után fejtette ki, hogy ezen fogalom azt jelenti, hogy az intézmények a keretmegállapodás 1. szakaszában választani tudjanak, hogy csak az alapterméket rendeljék-e meg, vagy azzal együtt a kiegészítő terméket is. Továbbá a felperesek az ajánlatunkban nem zárták ki az alaptermék önálló rendelkezhetőségét, ezért a felvilágosításuk nem minősül az ajánlat megváltoztatásának, nem sértették meg az ajánlati kötöttséget. Az első érvénytelenségi ok tekintetében nem vitatott, hogy az ajánlat érvénytelenségét eredményezi a szakmai ajánlat részét képező részletes ártáblázatban bizonyos tételek törlése vagy a termék árát tartalmazó mező üresen hagyása. A jogvita abban állt, hogy a felperesek álláspontja szerint megajánlásnak, beárazásnak minősül valamely terméknel a nulla forintos konkrét számban kifejezett egységár feltüntetése is, különösen egy kiegészítő terméknel, melynek árát az alaptermék ára tartalmazza, míg az alperesi érdekelt véleménye szerint valamely mező törlése vagy üresen hagyása és 0 Ft szerepeltetése között nincs különbség, mert az azzal a következménnyel jár, hogy az ajánlattevő nem tesz megajánlást az adott termékre. A felhívás II.2.4) és VI.3) 11. pontjai, a közbeszerzési dokumentáció IV.3) I.1., IV.3) I.3., IV.3) I.11., IV.3) I.13. pontjai és a kiegészítő tájékoztatás 71. és 120. kérdései és az azokra adott válaszok „egymást kiegészítve egyértelműen meghatározták, hogy minden terméket - akár önállóan megrendelhető alaptermékek, akár a csak azzal együtt megrendelhető részegységet - be kell árazni, azaz ajánlatot kell tenni a termékre, és a 0 Ft egységárként történő feltüntetése jelen esetben nem minősül megajánlásnak. Meggyőződése, hogy csak ez lehet a Kbt. előírásaival összhangban lévő értelmezés, függetlenül attól, hogy a közbeszerzési dokumentumokban nem került előírásra, hogy az összesített ajánlati árral egyezően az egyes termékek árát is pozitív egész számban kell feltüntetni; illetve nem került tiltásra a 0 Ft-os megajánlás. Az egyéb közbeszerzési dokumentumok - ideértve a kiegészítő tájékoztatást is – felhívást, illetve egymást kiegészítő pontosító funkciója, valamint a Kbt. 66. § (1) bekezdése szerinti ajánlattevői kötelezettség alapján megállapítható, hogy a felhívásban és a dokumentációban rögzített azon előírás, hogy „a részletes ártáblázat valamennyi sorára kötelező az ajánlattétel”, kiegészülve a kiegészítő tájékoztatás 120. válaszával miszerint „a részletes ártáblázat minden sorát be kell árazni, így valamennyi előírt részegysége is tartozékra is kötelező az ajánlattétel” együttesen csak úgy értelmezhető, illetve értelmezendő, hogy minden terméket 0 Ft-ot meghaladó, azaz pozitív számmal kellett beárazni, mert jelen esetben csak ez minősül megajánlásnak.” Ezért az alperesi érdekelt a Kbt.-nek és saját előírásainak megfelelően állapította meg, hogy a kérdéses három termék megajánlásának hiánya a kérelmező ajánlatának a Kbt. 71. §-a szerinti jogintézményekkel sem orvosolható érvénytelenségét vonja maga után. Az alperesi érdekelt jogszerűen nyilvánította érvénytelenné a felperesek ajánlatát, ezért a jogorvoslati kérelem alaptalan. Indokolásában a Kbt. 3. § 21. és 37. pontjaira, 57. §-ára, 69. § (1)-(2) bekezdéseire, 71. § (1), (3), (7) és (8) bekezdéseire, 73. § (1) bekezdés e) pontjára és 81. § (11) bekezdésére is hivatkozott.

A kereset, a védírat és az alperesi érdekelt nyilatkozata

[11] A felperesek az alperes határozatát keresettel támadták, melyben kérték, hogy a bíróság az alperes határozatát – a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 90. § (1) bekezdés b) pontja alapján – változtassa meg akként, hogy állapítsa meg az ajánlata érvényességét, és kötelezze az alperesi érdekeltet a jogorvoslati eljárás díjának megfizetésére. A felperesek perköltséget is igényeltek, melyet a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (a

továbbiakban: IM r.) 3. § (1) és (3) bekezdése alapján, tíz munkaóra figyelembevételével kértek megállapítani.

- [12] Hivatkozásuk szerint az alperesi érdekelt az ajánlati felhívásban, a közbeszerzési dokumentumokban és a kiegészítő tájékoztatásokban nem rögzített olyan elvárást, amire az érvénytelenség indokolásában hivatkozik, nevezetesen, hogy az ajánlattevőnek minden egyes sorban pozitív egész számban kellett meghatározni a termékek árát. Ezen állítás iratellenes, az ebből levezetett alperesi érvelés pedig téves. Az alperesi érdekelt, ha akarta volna, előírhatta volna ezt a feltételt, mint ahogy meg is tette több más keretmegállapodás kötésére irányuló eljárásában (pl. nyomatelőállító eszközök szállítása és kapcsolódó szolgáltatások teljesítése esetén előírta, hogy az ajánlati árát, egységárakat és ajánlati összárát mindkét részben magyar forintban, áfa nélkül, pozitív számokkal kell megadni, az alaptermékek esetén 0 Ft nem ajánlható meg). Ezzel szemben jelen eljárásban a pozitív egész számban való megadás kizárólag a felolvasó lapon szerepeltetendő összesített nettó ajánlati árral kapcsolatban került előírásra, az árlistában szerepeltetendő tételekkel kapcsolatban sem a közbeszerzési dokumentumokban, sem a hivatkozott kiegészítő tájékoztatás kérésre adott válaszban nem szerepel, hogy a nem pozitív egész számmal való megajánlás az ajánlat érvénytelenségét vonná maga után. Azon előírás, hogy a kiadott ártáblázat valamennyi sorára kötelező az ajánlattétel azt jelenti, hogy valamennyi sorra számszerű forint megajánlást kell tenni, vagyis nem lehet olyan sor (termék), amely törlésre kerül az ártáblázatból vagy a mező üresen (szám, vagyis ár feltüntetése nélkül) kerül benyújtásra. Ezt megerősítette a kiegészítő tájékoztatás 120. válasza is, mely szerint a részletes ártáblázat minden sorát be kell árazni, így valamennyi előírt részegységre és tartozékra és kötelező az ajánlattétel. Az ajánlatban valamennyi sorra (termékre) ezen előírásoknak megfelelő érdemi megajánlást tettek, a kiadott ártáblázat valamennyi sorát árazták (számformátum megajánlás történt), sort nem töröltek és nem hagytak árazatlanul.
- [13] Az alperes a határozatban csak egy jogszabályra, a Kbt. 66. § (1) bekezdésére hivatkozik, mely szerint az ajánlatot és a részvételi jelentkezést a gazdasági szereplőnek a közbeszerzési dokumentumokban meghatározott tartalmi és formai követelményeknek megfelelően kell elkészítenie és benyújtania, továbbá azt rögzítette, hogy a közbeszerzési dokumentumokban nem került előírásra, hogy az összesített ajánlati árral egyezően az egyes termékek árát is pozitív egész számban kell feltüntetni. Ha a közbeszerzési dokumentumok nem tartalmazzak olyan előírást, hogy csak pozitív számot lehet előírni egy termék ára mellé, és a Kbt. sem tartalmaz olyan rendelkezést, amely tiltaná a nulla forintos ajánlatot vagy kötelezően előírná a pozitív számban történő árazást, úgy a felperesek ajánlata a közbeszerzési dokumentumokban meghatározott tartalmi és formai követelményeknek megfelelően készült el és került benyújtásra. Az alperes a közbeszerzési dokumentációban és a törvényben sem szereplő többletelvárást fogalmazott meg a felperesekkel szemben, ami sérti a Kbt. hivatkozott 66. § (1) bekezdését, mert azon elvárás, hogy soronként pozitív egész számban kell az árát meghatározni sem a közbeszerzési dokumentáció, sem a törvény nem tartalmazza. Az alperes semmilyen olyan Kbt. rendelkezésre nem hivatkozik, ami alátámasztaná, hogy csak az alperes értelmezése lehet összhangban a Kbt. rendelkezéseivel; és egyetlen olyan Kbt. rendelkezést sem jelölt meg, amivel ne lenne összhangban azon felperesi állítás, hogy a 0 Ft egységár megadása is megajánlásnak minősül. Ez az eljárás jogbizonytalanságot eredményezne, így az alperes döntése ellentétes a Kbt. 28. § (1) bekezdésével is; míg a többletelvárás megfogalmazása és az arra való hivatkozással történő érvénytelenítés ellentétes a Kbt. 66. § (1) bekezdésével.
- [14] Az alperes adós maradt annak indokával is, hogy a Kbt. mely előírásába ütközik, hogy a felperesek egy számukra nulla forintba kerülő terméket nulla forintért adnak tovább. Az

alperesi érdekelt a korábbi eljárásai során számos alkalommal élt azzal a lehetőséggel, hogy minden egyes termék kapcsán előírta, hogy soronként pozitív számban kell meghatározni a termékek árát. Amennyiben törvényi alapon következne, hogy soronként pozitív számban kell meghatározni az árát, akkor ez az ajánlatkérői előírás értelmetlen, fölösleges lenne. Jelen eljárásban ilyen előírás nem történt. A Kbt. 81. § (11) bekezdése alapján az ajánlatkérő vonatkozásában is beáll a kötöttség a felhívásban és a közbeszerzési dokumentumokban rögzítettek kapcsán, melyre a bírálat során figyelemmel kell lennie.

[15] Az alperes védiratában – a határozatban foglaltak fenntartásával – a kereset elutasítását kérte, és perköltséget igényelt, melyet a csatolt költségjegyzéken az IM r. 3. § (3) bekezdés alapján 60.000 forint összegben számított fel. Hivatkozása szerint az ügy tényállását feltárta, a feltárt tényekből helyes következtetéseket levonva megalapozott döntést hozott, eljárása és döntése a jogszabályi rendelkezéseknek megfelelt, így nem állnak fenn a határozat megváltoztatásának feltételei. A határozat 27. pontjában rögzítette, hogy megállapításait milyen jogszabályi rendelkezésekre alapította, ezért valamennyi ezt követő következtetés – így az is, hogy a nulla forintos egységár nem minősül megajánlásnak – az idézett jogszabályhelyeken alapul, különösen a Kbt. 66. § (1) bekezdésén és a 69. § (1) bekezdésén. E jogszabályhelyeken alapult az a következtetése is, hogy a kiegészítő tájékoztatások is a közbeszerzési dokumentumok részévé válnak. Azon előírás, hogy a részletes ártáblázat valamennyi sorára kötelező az ajánlattétel, kiegészülve a kiegészítő tájékoztatás 120. válaszával, miszerint a részletes ártáblázat minden sorát be kell árazni, így valamennyi előírt részegységre és tartozékra is kötelező az ajánlattétel, együttesen csak úgy értelmezhető, hogy minden terméket nulla forintot meghaladó pozitív számmal kell beárazni, mert jelen esetben csak ez minősül megajánlásnak. Az a hivatkozás, hogy az ajánlatkérő a korábbi közbeszerzési eljárásokban egyes termékekre vonatkozóan is előírta a pozitív egész számban történő megajánlást, nem változtatja meg a jelen ügy előírásainak azt a jogszerű értelmezését, hogy valamennyi termékre 0 Ft értéket meghaladó pozitív számban kellett az ajánlatot megtenni.

[16] Az alperesi érdekelt az alperes pernyertességét támogatva kérte a kereset elutasítását és a felperesek perköltségben marasztalását, melyet a csatolt költségjegyzéken az IM r. 3. § (3) bekezdés alapján 10 munkaóra figyelembevételével 60.000 forint összegben számított fel. Érvelése szerint az alperes a vonatkozó jogszabályoknak megfelelő módon járt el és annak megfelelően hozott döntést. A jelen eljárásban az érdemi megajánlás tárgyát az egyes egységárak képezik. A közbeszerzési dokumentum több pontján is rögzítette, hogy az ajánlattevőknek az ártáblázat minden sorára külön-külön megajánlást kell tenniük függetlenül attól, hogy az adott termék önállóan rendelhető-e vagy sem. A felperes érvelése nem támasztja alá, hogy a nulla forintos megajánlás érdemi megajánlásként elfogadható lenne. Az elvárásuk kezdetektől egyértelműen az volt, hogy az ajánlattevők minden sorra érdemi megajánlást tegyenek, rögzítve ezen előírás indokolását, mely követelménynek minden más ajánlattevő eleget tett. Relevancia együtthatókat határozott meg az ártáblázatban minden egyes tételhez, ezzel érzékeltetve a termékek egymáshoz viszonyított jelentőségét, melyek a nettó szerződéses összárban is megjelennek. Az ártáblázat „N” nettó szerződéses összár elnevezésű oszlopa a relevancia együtthatót szorozza a nettó szerződéses árral. A felperes a három szóban forgó tétel esetén nettó szerződéses árként nulla forintot adott meg, ezért azt szorozva a relevancia együtthatóval a nettó szerződéses összeg is 0 Ft lett, a nullás sorok pedig torzítják az összértéket. Ha másból nem, ezen előírásból a felperesek számára világosnak kellett, hogy legyen, hogy az adott sorra pozitív számban kell megadni az egységárát. A felperesek a közbeszerzési dokumentumok rendelkezéseit figyelmen kívül hagyva tették meg ajánlatukat.

A bíróság döntése és jogi indokai

- [17] A felperesek keresete – az alábbiak szerint – megalapozott.
- [18] A bíróság a Kbt. 170. § (1) bekezdése alapján indított jogvitát – a Kp. 4. § (1)-(2) bekezdései, a (3) bekezdés a) pontja és az 5. § (1) bekezdése alapján – közigazgatási peres eljárásban, nyilvános tárgyaláson bírálta el. A határozat jogszerűségét a Kp. 2. § (4) bekezdése és 85. § (1) és (2) bekezdése szerint a kereseti kérelem, a felek által előterjesztett kérelmek és jognyilatkozatok keretei között, a közigazgatási tevékenység megvalósításának időpontjában fennálló tények alapján bírálta el.
- [19] A tényállást a Kp. 78. § (2) bekezdésére figyelemmel a rendelkezésre álló iratok, valamint a felek előadásának egybevetése alapján állapította meg. A támadott határozat jogszabálysértő voltát a Kp. 78. § (1) bekezdésére és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 265. §-ára figyelemmel a felperesnek kellett bizonyítania.
- [20] A bíróságnak abban a kérdésben kellett döntést hoznia, hogy az alperesi érdekelt és az alperes jogszerűen állapították-e meg, hogy a felperesek ajánlata azzal, hogy részletes ártáblázatuk 32., 57. és 59. soraiban 0 Ft nettó szerződéses árat tüntettek fel, az ajánlati felhívásban és a közbeszerzési dokumentumokban, valamint a jogszabályokban meghatározott feltételeknek nem felel meg; az alperesi érdekelt jogszerűen minősítette-e a felperesek ajánlatát érvénytelennek; és ennek alapján az alperes jogszerűen utasította-e el a felperesek jogorvoslati kérelmét.
- [21] A Kbt. 2. § (1) bekezdése alapelveként rögzíti, hogy a közbeszerzési eljárásban az ajánlatkérő köteles biztosítani, a gazdasági szereplő pedig tiszteletben tartani a verseny tisztaságát, átláthatóságát és nyilvánosságát. A (2) bekezdés pedig kimondja, hogy az ajánlatkérőnek esélyegyenlőséget és egyenlő bánásmódot kell biztosítania a gazdasági szereplők számára.
- [22] A Kbt. 3. § 37. pontja szerint szakmai ajánlat: a beszerzés tárgyára, valamint a műszaki leírásban és a szerződéses feltételekben foglalt ajánlatkérői előírásokra tett ajánlat;
- [23] A Kbt. 81. § (11) bekezdése alapján a nyílt eljárásban az ajánlatkérő a felhívásban és a közbeszerzési dokumentumokban meghatározott feltételekhez, az ajánlattevő az ajánlatához az ajánlattételi határidő lejártától kötve van.
- [24] A Kbt. 66. § (1) bekezdése szerint az ajánlatot és a részvételi jelentkezést a gazdasági szereplőnek a közbeszerzési dokumentumokban meghatározott tartalmi és formai követelményeknek megfelelően kell elkészítenie és benyújtania. A (2) bekezdés alapján az ajánlatnak tartalmaznia kell különösen az ajánlattevő kifejezett nyilatkozatát az ajánlati vagy ajánlattételi felhívás feltételeire, a szerződés megkötésére és teljesítésére, valamint a kért ellenszolgáltatásra vonatkozóan.
- [25] A Kbt. 69. § (1) bekezdése szerint az ajánlatok és részvételi jelentkezések elbírálása során az ajánlatkérőnek meg kell vizsgálnia, hogy az ajánlatok, illetve részvételi jelentkezések megfelelnek-e a közbeszerzési dokumentumokban, valamint a jogszabályokban meghatározott feltételeknek.
- [26] A Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja alapján az ajánlat vagy a részvételi jelentkezés érvénytelen, ha egyéb módon nem felel meg az ajánlati, ajánlattételi vagy részvételi felhívásban és a közbeszerzési dokumentumokban, valamint a jogszabályokban meghatározott

feltételeknek, ide nem értve a részvételi jelentkezés és az ajánlat ajánlatkérő által előírt formai követelményeit.

- [27] Az ajánlat fogalmát a Kbt. nem határozza meg. A Kbt. „szakmai ajánlat fogalmából”, az ajánlati kötöttséget meghatározó 81. § (11) bekezdésének és a Kbt. 66. §-ának az ajánlattal szembeni elvárásait rögzítő rendelkezéseinek együttes értelmezéséből következően a közbeszerzési ajánlat lényeges kérdései az ajánlatkérőnek a felhívásban és a közbeszerzési dokumentumokban meghatározott feltételeket jelentik. Ennek megfelelően az ajánlatot a közbeszerzési dokumentumokban foglaltak alapján kell értelmezni és elkészíteni. A benyújtott ajánlat, annak megléte, érvényessége, hiánypótolhatósága pedig minden esetben az ajánlatkérői felhívásban és a további közbeszerzési dokumentumokban foglalt konkrét előírások alapján vizsgálendő. Annak van tehát meghatározó jelentősége, hogy az ajánlatkérő milyen elvárásokat jelenített meg az ajánlati felhívásban és a közbeszerzési dokumentumokban (a Kbt. 3. § 21. pontja alapján a kiegészítő tájékoztatást is ideértve). Az ajánlattevői esélyegyenlőség és a verseny tisztasága csak akként biztosítható, ha az ajánlatkérők az ajánlatokat a saját előírásaiknak megfelelően kérik számon az ajánlattevőkön, mégpedig úgy, ahogy azt a közbeszerzési dokumentumokból az ajánlattevőknek érteniük kellett.
- [28] Figyelemmel arra, hogy az ajánlattételi határidőig sem az alperesi érdekelt, sem arra jogosult más személy jogorvoslati kérelemmel nem támadták az ajánlati felhívásban és a közbeszerzési dokumentumokban foglalt előírásokat, ezért arra az ajánlati kötöttség – a Kbt. 81. § (11) bekezdése alapján – beállt. Ezt követően az alperesi érdekelt is kötve van a saját rendelkezéseivel, és annak alapján köteles a bírálatot elvégezni, a benyújtott ajánlatokat megvizsgálni, és az esetlegesen szükséges eljárási cselekményeket elvégezni; majd dönteni az ajánlatok érvényességéről. Utólag nem módosíthatja, szűkítheti le vagy értelmezheti át az általa közzétett elvárásait.
- [29] Az alperes a határozatban megfelelően rögzítette a közbeszerzési dokumentumok és a felperesek ajánlatának jogvita szempontjából releváns részeit. A felek között nem volt vitatott, hogy a részletes árajánlat 32., 57. és 59. soraiban olyan szoftver termékek szerepelnek, melyek önállóan nem rendelhető részegységnek minősülnek, azok csak az alaptermékekkel (interaktív táblák és kijelzők) együtt rendelhetőek. Az sem volt vitatott, hogy a szakmai ajánlat részét képező részletes ártáblázat valamennyi sorára, így ezen sorokra is kötelező volt az ajánlattétel. Ezt a felhívás II.2.4), VI.3) 11. pontjai és az „Egyéb Közbeszerzési Dokumentum” IV.3.3. pontja is egyértelműen tartalmazta. A vita a felek között abban állt, hogy a részegységeknek a kiegészítő tájékoztatás 120. kérdésére adott válasz szóhasználat szerinti „beárazása” történhet-e nulla forintos egységár feltüntetésével.
- [30] Az ajánlat fogalmába nem tartozik bele, hogy csak visszterhes juttatásra irányulhat, és a Kbt. előírásaiból nem következik, hogy az ajánlat minden rész-elemének visszterhesnek kell lennie, ezért nem helytálló az alperes azon megállapítása, hogy a Kbt. előírásaival ne lehetne összhangban az ajánlat valamely önállóan értékelésre kerülő egyes elemeinek ingyenessége. Ilyen előírást a Kbt. nem tartalmaz, és ilyen jogszabályi előírást az alperes sem jelölt meg a határozatában, továbbá a per során sem hivatkozott ilyen jogszabályi rendelkezésre. A Kbt. nem ismeri továbbá az alperesi érdekelt által hivatkozott „érdemi megajánlás” fogalmát sem. A Kbt. 72. §-ában külön fejezetben rendelkezik az aránytalanul alacsony árra és egyéb aránytalan vállalásokra vonatkozóan, melyben az aránytalanul alacsony árat nem tiltja, csak olyan objektív alapú írásbeli indokoláshoz köti, amely nem sértheti a környezetvédelmi, szociális és munkajogi követelményeket. A Kbt. 72. §-ában megfogalmazott „aránytalanul

alacsony összeg” akár 0 Ft is lehet, amennyiben megfelel az objektív indokoltság követelményének és környezetvédelmi, szociális és munkajogi követelményeket nem sért.

- [31] Az ingyenesség a fentiekből következően csak akkor kizárt, ha a közbeszerzési dokumentumok azt kifejezetten tartalmazzák. A bíróság ezért a felperesek hivatkozását elfogadta arra vonatkozóan, hogy a nulla forintos, tehát az ún. ingyenes ajánlat is ajánlatnak minősül, és külön ajánlatkérői kikötés hiányában a 0 Ft-on történő ajánlattétel nem tekinthető jogszerűen érvénytelennek.
- [32] A jelen esetben az alperesi érdekelt az ajánlati felhívásában mindössze azt tette kötelezővé, hogy minden sorra, így az önállóan nem rendelhető részegység termékekre is külön ajánlatot kell tenni. A közbeszerzési dokumentumok egyikében sem szerepelt, hogy az egyes tételekre (sorokra) tett ajánlat csak pozitív egész számban történhet; illetve, hogy a nulla forintos ajánlat nem elfogadható. Egyedül a részletes ártáblázat végösszegére vonatkozóan írta elő azt az ajánlatkérő, hogy az összesített nettó ajánlati árat pozitív egész arab számban kell megadni. Ezért a felperesek alappal értelmezheték úgy a felhívást, hogy nincs kizárva az egyes tételekre vonatkozóan az ingyenes ajánlattétel lehetősége.
- [33] Az, hogy más ajánlattevők nem erre az értelmezésre jutottak és ezen részegységekre még abban az esetben sem tettek ingyenes ajánlatot, ha a felperesekével azonos terméket disztribútoruktól szintén ingyenesen szerzik be, nem lehet releváns a felperesek ajánlatának érvényessége/érvénytelensége kérdésében. Annak van jelentősége, hogy a közbeszerzési dokumentáció előírásaiból milyen értelmezés volt általában kiolvasható. A felperesek helytállóan hivatkoztak arra, hogy a jelen esetben az ingyenesség kizártságának hiányára megalapozottan lehetett következtetni abból, hogy az összesített árra vonatkozóan az alperesi érdekelt külön kiemelte, hogy az csak pozitív egész szám lehet, ilyen kitételt viszont az egyes sorokra vonatkozóan nem tett, bár ennek lehetőségével más eljárásaiban rendszeresen élni szokott.
- [34] A közbeszerzési dokumentumok értelmezése körében mind az alperesi érdekelt, mind az alperes helyesen érvelt azzal, hogy a kiegészítő tájékoztatásban foglaltak is relevánsak. Azonban alaptalanul hivatkoztak a kiegészítő tájékoztatás során írt kérdések és válaszok tartalmára, mert a 120. válasz mindössze azt írta elő, hogy a részletes ártáblázat minden sorát be kell árazni, így valamennyi előírt részegységre és tartozékra is kötelező az ajánlattétel; az abban hivatkozott 71. számú kérdésre adott válasz pedig ezt csak annyiban bővítette ki, hogy ennek magyarázataként az egyes eszközök funkcionális skálázhatóságának biztosítását jelölte meg, amely az ár tekintetében nem releváns. A jelen közbeszerzési eljárásban a közbeszerzési dokumentumokban nem került előírásra, hogy az összesített ajánlati árral egyezően az egyes termékek árát is pozitív egész számban kell feltüntetni; és nem került tiltásra a nulla forintos megajánlás sem. Az alperes ezt rögzítette is a határozata 24. oldal utolsó bekezdésében, azonban ezen tényeket az értékeléséből lényegében kizárta, és „ettől függetlenül” értelmezte a közbeszerzési dokumentumok előírásait, amely megalapozatlan döntéshez vezetett. A felperesek ezért helytállóan hivatkoztak arra, hogy az alperes erre vonatkozó indokolása nem volt érdemi és jogszerűnek elfogadható. A Kbt. 81. § (11) bekezdése alapján a nyílt eljárásban az ajánlatkérő a felhívásban és a közbeszerzési dokumentumokban meghatározott feltételekhez az ajánlattételi határidő lejártától kötve van. Ezért csak ezen időpontig van lehetősége az ajánlata pontosítására. Helytállóan hivatkoztak ezért arra is a felperesek, hogy az alperesi érdekelt még a felvilágosítás adásában is kizárhatta volna a nulla forintos ajánlattételt, azonban ezt nem tette meg. * tájékoztatás

- [35] A felperesek ezért az ajánlatukat a közbeszerzési dokumentumban foglaltaknak megfelelően terjesztették elő, mert minden sorra tettek ajánlatot, abban sort nem töröltek és nem hagytak árazatlanul. A három vitatott tantermi szoftver nettó egységárai nulla forintban egyértelműen megajánlásra kerültek, a nulla forinton való teljesítésre vonatkozó egyértelmű ajánlatnak minősültek. Ezen nulla forintos egységár nyilvánvalóan tartalmazta az azzal járó költségeket is, amely ugyancsak nulla forint.
- [36] Az ajánlattevők nyilvánvalóan a lehető legjobb ajánlatot igyekeznek összeállítani, amelynek – kizáró rendelkezés hiányában – része lehet, hogy egyes részelemekre vonatkozóan ingyenes ajánlatot tesznek. A felperesek az ajánlatukban egyértelműen kifejezték azt, hogy a pontosan meghatározott műszaki tartalmú részegységeket ingyenesen juttatják az egyébként visszterhesen megajánlott alaptermékkel együtt; és feltüntették azt is, hogy ennek mi a reális indoka. Továbbá ajánlatuk részeként csatolták még a disztribútor gyártói árlistáját is, amelyből megállapítható, hogy a felperesek is ingyenesen jutnak hozzá a 32., 57. és 59. sorokban ingyenesen megajánlott oktatási szoftverekhez, mellyel igazolták a vállalásuk objektív megalapozottságát, teljesíthetőségét is.
- [37] A bíróság nem találta elfogadhatónak az alperesi érdekelt azon hivatkozását sem, hogy a felpereseknek az „Egyéb Közbeszerzési Dokumentumok” című dokumentum IV.3. számú „Szakmai ajánlattal kapcsolatos információk” fejezetének 4. pontja alapján okszerűen következtetniük kellett volna arra, hogy az egyes sorokban nulla forint nem szerepelhet, mert „a nulla forintos nettó szerződéses összegek torzítják az összértéket”. A 4. pontban rögzítettek szerint a soronkénti összárak (nettó összár) összesítésre kerülnek az összesített nettó ajánlati ár rovatban, melyből nem következik, hogy a soronkénti árak torzítják az összértéket, és az itt hivatkozott „automatikus képlekezés” -t a felperesek nem ismerhették, ezért semmiképp sem következtethettek ebből arra, hogy az egyes sorokban nem szerepelhet nulla érték. Amennyiben az alperesi érdekelt számára – az ajánlatok összehasonlítására használt algoritmus miatt – nehézséget okoz, hogy egyes sorokban nulla forint szerepel, lehetősége lett volna azok kizárására, de csak egyértelmű előírással. A felperes e vonatkozásban helytállóan hivatkozott a Kbt. 28. § (1) bekezdésére, amely alapján az ajánlatkérő köteles a közbeszerzési eljárást - a beszerzés tárgyára és becsült értékére tekintettel - megfelelő alapossággal előkészíteni, továbbá az ajánlatkérő által rendelkezésre bocsátott közbeszerzési dokumentumoknak biztosítaniuk kell, hogy az eljárásban a gazdasági szereplők képesek legyenek műszakilag megfelelő, fizikailag megvalósítható és gazdasági szempontból reális ajánlatot adni. Utólag már nem kérhetik számon az ajánlattevőkön, hogy a ki nem mondott előírást nem tartották be, és nem minősíthetik az ajánlatot ilyen okból érvénytelennek.
- [38] Tekintettel arra, hogy a felperesek a részletes ártáblázat minden sorára ajánlatot tettek, ajánlatuk megfelelt a közbeszerzési dokumentumokban foglaltaknak, ajánlatuk a Kbt. 66. § (1) bekezdését nem sérti. A felperesek helytállóan hivatkoztak arra, hogy az alperes – és az alperesi érdekelt – a közbeszerzési dokumentumokban és a törvényben sem szereplő többletelvárást fogalmazott meg velük szemben, amely sérti a Kbt. 66. § (1) bekezdését. Az alperes a közbeszerzési dokumentumban foglaltak nem helytálló értelmezésével, jogszabályi alap hiányában állapította meg azt, hogy a nulla forintos egységár szerepeltetése a részletes ártáblázat 32., 57. és 59. sorában a Kbt. 66. § (1) bekezdését sérti és a Kbt. 71. §-a szerinti jogintézményekkel nem orvosolható érvénytelenséget eredményez, és erre alapítottan jogsértően utasította el a felperesek jogorvoslati kérelmét.
- [39] Az alperesi érdekelt állításával ellentétben – bár a határozat ezen részét a felek keresettel nem támadták – az ingyenesség nem zárja ki az alperes által értelmezett funkcionális

Fővárosi Törvényszék
106.K.703.794/2022/28.

V é g z é s

A BRAVOVISUAL Kft. és társai felpereseknek a Közbeszerzési Hatóság Közbeszerzési Döntőbizottság alperes ellen a D.327/13/2022. számú közigazgatási határozat jogszerűségének vizsgálata iránt indult perében a Fővárosi Törvényszék az alperes kijavítás iránti kérelmének részben helyt ad és a 2023. február 1. napján kelt 106.K.703.794/2022/26. számú ítélet indokolása [34] bekezdés utolsó mondatában elírás okán szereplő „felvilágosítás” kifejezést „tájékoztatás” -ra javítja ki a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 84. § (2) bekezdése folytán alkalmazandó a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 352. § (1) bekezdése alapján, ezt meghaladóan az elírással nem terhelt [28] bekezdés vonatkozásában az alaptalan kérelmet – a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény Kbt. 148. § (2) és (5) bekezdéseire utalással – elutasítja. A Fővárosi Törvényszék megítélése szerint az ítélet tárgyi tévedést nem tartalmaz, az ítélet tárgyi tévedéseinek korrekciójára a kijavítás jogintézménye egyébként sem alkalmas, az ítélet jogszerűsége a Kúria előtt, felülvizsgálati eljárásban vitatható.

A Pp. 352. § (4) bekezdés a) pontjában foglaltak alapján a végzés ellen nincs helye fellebbezésnek.

Budapest, 2023. március 28.

Fintáné dr. Vásárhelyi Julianna s.k.
a tanács elnöke